

vakbond voor burger en militair defensiepersoneel

Aan: **Vaste commissie voor Defensie**

datum
20162456.EO

ons kenmerk
1 maart 2016

uw kenmerk

onderwerp
Reservisten

Geachte leden van de Vaste commissie voor Defensie,

Ter voorbereiding op het Algemeen Overleg met de minister van Defensie over de reservistennota op 22 maart aanstaande houdt uw commissie op 10 maart een rondetafelgesprek. De Vakbond voor Burger en Militair defensiepersoneel (VBM), die onder haar leden een groot aantal reservisten, verenigd in de Vakbond Nederlandse Reservisten (VNR), organiseert, heeft van u een uitnodiging ontvangen om een schriftelijke bijdrage te leveren ten behoeve van dat rondetafelgesprek. Daarvoor willen wij u bedanken. Wij willen ons in de reactie concentreren op de deelvragen die u in het concept programma onder blok 1 heeft gesteld.

In de reservistennota schetst de minister meerdere ontwikkelingen die ook wat de VBM betreft moeten leiden tot een bijstelling van het huidige reservistenbeleid. De omgeving waarin de krijgsmacht opereert is complex en verandert steeds. De analyse dat alleen een flexibele krijgsmacht daarop voldoende kan inspelen onderschrijven wij. Dat geldt zowel voor het beroepspersoneel, als ook voor het reservepersoneel. De vraag is niet of een flexibele krijgsmacht noodzakelijk is maar waar de grenzen getrokken moeten worden. In zijn algemeenheid stellen wij ons op het standpunt dat er qua arbeidsvoorwaarden en –omstandigheden geen verschil mag bestaan tussen een reservist en een beroepsmilitair. Voor beiden gelden nagenoeg gelijke eisen. Beiden hebben voor gelijk werk recht op een gelijke beloning. Beiden verdienen ook anderszins een gelijke waardering. Beide verdienen een gelijke bescherming bij hun werk onder normale, maar ook onder bijzondere omstandigheden.

Dé reservist bestaat niet. Defensie kent niet één type reservist. De reservist is een verzamelbegrip, waaronder vele verschillende vormen schuilgaan. Het grootste deel van het reservistenbestand bestaat uit reservisten met nationale taken en daarvan zit het grootste deel, 3.800 reserve militairen, weer het Korps Nationale Reserve van de Landmacht, waarvan drie regionale NATRES-bataljons deel uitmaken. De verwachting dat dit een bijzondere aandacht zou rechtvaardigen voor deze reservistenvorm, maakt de nota niet waar. Er ligt een sterke focus op de noodzaak om de defensieorganisatie een kwantitatieve en kwalitatieve impuls te geven door het verbreden van de backfill en frontfill reservist, de reservist specifieke deskundigheid, alsmede de in gang gezette pilots. Ook in uw uitnodigingsbeleid voor de rondetafelbespreking zien wij die focus terug. De reservist van de NATRES-bataljons staan niet op voorhand afwijzend tegenover de initiatieven beschreven in de nota, maar vragen zich wel af wat defensie met hen van plan is. Mede door een aantal uitdagingen die zich in 2015 voor hen geopenbaard hebben, ontstaat bij hen de twijfel of defensie in de toekomst nog wel een adequaat opgeleid, voldoende getraind en naar behoren gevulde organieke reservisteneenheid met nationale taken wil (hebben).

Bezoekadres
Ametisthorst 20
2592 HN Den Haag

Postadres
Postbus 93037
2509 AA Den Haag

Contact
☎ 070 31 55 111
☎ 070 38 37 000
✉ vbm@mijnvbm.nl
🌐 www.vbm.info
📘 www.facebook.com/mijnvbm
🐦 twitter.com/mijnvbm

Met name het personeel van de operationele bataljons van de NATRES hebben vorig jaar een aantal deuken in het vertrouwen in hun defensiewerkgever opgelopen. Ongeacht of dit uit ondeskundigheid, gebrekkige ondersteuning of bewuste besluitvorming voortvloeit, het kan niet zo zijn dat hen gevraagd wordt om inzet, maar deze niet of maanden later volledig betaald krijgen. Het kan niet zijn dat blijken van waardering (medailles) niet uitgereikt kunnen worden omdat de ICT niet op orde is. Het kan niet zo zijn dat plompverloren wordt besloten dat zij niet meer op hoeven te komen. Defensie heeft er veel aan gedaan om de motivatie bij deze groep onderuit te halen. Los van de motivatie kunnen wij niet anders dan vaststellen dat de geoefendheid en inzetbaarheid van de operationele NATRES-bataljons onder het minimaal vereiste niveau is gezakt. De individuele geoefendheid is bedroevend. Laat staan de geoefendheid en inzetbaarheid in een groter verband. Over inzetmogelijkheden in het licht van de recente veiligheidsontwikkelingen in Nederland kunnen we het maar beter niet hebben.

Terug naar de flexibiliteit. Als flexibiliteit verwordt tot het onder normale omstandigheden normaal vinden dat een oproep pas een of twee dagen voordien wordt gedaan, dan wordt de grens overschreden. Wij kunnen ons zomaar voorstellen dat werkgevers niet zitten te wachten op de mededeling van een van hun weknemers: morgen ben ik er niet. Wij weten dat zelfs de meest loyale reservist dan denkt: mooie woorden dat verhaal over de combinatie van zorg, privé en werk, maar ik kies voor een andere invulling. Datzelfde gebeurt als flexibiliteit zich ontwikkelt naar het structureel opzoeken en overschrijden van arbeidstijdnormeringen. Zeker in combinatie met de gedachte dat het normaal is om privé bezig te zijn met scholing en voorbereiding.

Voor vele reservisten, met name voor de NATRES-militairen, vormen de inkomsten uit hun inzet een – vaak niet al te grote, maar desondanks wel – bestendige bron van inkomsten. Als flexibiliteit betekent dat zij niet tot op zekere hoogte kunnen bouwen op een bestendig aantal uren inzet en daarmee op inkomen, dan zal het onvermijdelijke gevolg zijn dat er andere keuzes gemaakt worden. Zeker als keuzes gebaseerd zijn op budgettaire problemen. Als de vervulling van de bestaande taken voor de NATRES zo'n 250.000 uren per bataljon kost, dan vloeit daaruit logischerwijze een rekening voort. Als het budget daarvoor ontoereikend is, dan mogen heldere keuzes over welke taken wel en welke niet meer vervuld worden, worden geëist in plaats van de werkvloer daar de dupe van te laten zijn.

De urenreductie heeft tot een aantal geschillen tussen de medezeggenschap en het hoofd van de dienst eenheid geleid. Aan het betoog van de dienst eenheid ontlenuen wij de volgende verklaring voor de noodzaak om te beknibbelen op reguliere NATRES-inzet:

“Door de ongeplande inzet in 2015 (Future Forces Conference en de Cybertop) maar ook door additionele individuele inzet Reservisten (IIR) was hun realisatieplanning inmiddels gestegen naar 270.000 opkomsturen”.

Wij willen daar nog aan toevoegen dat ook operationele capaciteit gebruikt is voor implementatie en uitvoering van de aangekondigde pilots.

Een van de belangrijkste pijnpunten die de NATRES-militair ervaart kan worden omschreven als het uithollen van hun budget voor andere activiteiten dan NATRES-taken, maar ook als een gebrek aan goede planning of het maken van keuzes. De conclusie moet immers zijn dat ten behoeve van die “additionele inzet” geen middelen zijn toegevoegd. Daarmee is impliciet gezegd: maak heldere keuzes, begroot op gewenste of noodzakelijke taakuitvoering en vooral voorkom een labeling van (extra) geld, zodat een zekere prioritering van budget mogelijk wordt.

U vraagt ons ook hoe de reservisten hun positie ten opzichte van de beroepsmilitairen ervaren. Een vraag die ook omgekeerd kan worden. Hoe ervaren de beroepsmilitairen hun positie ten opzichte van de reservist. In algemene zin kunnen wij stellen dat de verhouding tussen beide groepen goed genoemd kan worden. Dat neemt niet weg dat de beroepsmilitairen het gevoel hebben dat het gevaar van verdringing op de loer ligt. De minister wijst daar ook op en stelt dat dit niet de intentie is. Dat neemt de zorgen echter niet weg. De reservisten van de NATRES-bataljons zien nadrukkelijk een eigen cultuur en een redelijk afgebakend takenveld. Zij hebben op basis van ervaringen de laatste jaren ernstige twijfel of defensie er wel in slaagt om voldoende uitstromende beroepsmilitairen te enthousiasmeren voor instroom als reservist en als dat al lukt om deze ook langdurig gemotiveerd te houden voor reservisten-taken. Niet alleen zijn de uitdagingen van het militaire beroep wezenlijk

anders, maar bovendien ligt het uitstroom-/instroommoment op een fase in het leven dat velen andere prioriteiten geven.

De reservist met specifieke taken schept veel voldoening uit zijn tijdelijke verblijf bij de krijgsmacht. Zolang de inzet van de reservist zich concentreert op inzet voor taken waarbij de deskundigheid bij defensie niet of onvoldoende aanwezig is, is verdringing dus niet aan de orde en kunnen reservisten en beroepsmilitairen uitstekend met elkaar samenwerken. De signalen dat reservisten taken vervullen die voor de inkringing van de krijgsmacht door (inmiddels weggesaneerde) beroepsmilitairen werden vervuld zijn er echter en resulteren thans al in spanningen. Niet zozeer onderling, maar wel in de relatie werkgever defensie en medewerkers.

Te allen tijde bereid een nadere verduidelijking te geven op voorgaande, verblijven wij met vriendelijk groet,

J.J.C. Debie
Voorzitter VBM